

9.8.2023

Kirjallinen vastaus kuulemisesta hallituksen tiedonantoon aiheesta yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa.

Kirjallisen kuulemisen aiheena on Yhdenvertainen Suomi –toimintaohjelman keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet, joihin tulisi keskittyä enemmän jatkossa sekä muut asiat, jotka katsotaan tärkeäksi nostaa esille yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi suomalaisessa yhteiskunnassa.

Kysymykset

1. Mitkä ovat mielestänne Yhdenvertainen Suomi -ohjelman kolme keskeisintä tavoitetta, joihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota?
2. Mitkä ohjelman toimenpiteistä ovat olleet erityisen hyödyllisiä?
3. Mitä muita asioita haluatte nostaa esille yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi suomalaisessa yhteiskunnassa?

Vastaukset

Espoo on vastuullinen ja inhimillinen edelläkävijäkaupunki, jossa kaikkien on hyvä asua, oppia, tehdä työtä ja yrittää ja jossa espoolainen voi aidosti vaikuttaa.

Espoo-tarinan ja arvojen mukaan Espoo on asukas- ja asiakaslähtöinen, Espoo on vastuullinen edelläkävijä sekä Espoo on oikeudenmukainen. Espoo-tarinan arvojen mukaisesti toimimme avoimesti, oikeudenmukaisesti, tasa-arvoisesti, yhdenvertaisesti, inhimillisesti ja suvaitsevasti. Kaikilla ihmisillä on lakiin perustuva oikeus yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun Espoon kaupungin työntekijänä, kunnan palvelujen asiakkaana tai kuntalaisena.

Espoo-tarinan mukaan espoolainen johtaminen perustuu myönteiseen ihmiskäsitykseen sekä arvostavaan vuorovaikutukseen. Espoolainen johtaminen perustuu yhteisille pelisäännöille ja hyvälle käytännölle, jotka esihenkilöt ovat luoneet ja tuoneet esille yhteisessä kehittämistyössä.

Espoon arvojen pohjana on yhdenvertaisuus - ja tasa-arvolaki. Espoon kaupunki allekirjoitti vuonna 2008 eurooppalaisen tasa-arvon peruskirjan, joka on hyvä väline toiminnallisen tasa-arvon edistämiseksi eli valtavirtaistamisessa. Toiminnallinen tasa-arvo tarkoittaa kunnan päätöksenteon, tarjoamien palvelujen ja muun toiminnan tasa-arvoa.

9.8.2023

Kaupungille on laadittu henkilöstön ja palvelujen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat ja toimenpiteet. Suunnitelmien tavoitteena on saavuttaa yhdenvertainen ja tasa-arvoinen työpaikka, joka vahvistaa yhteisöllisyyttä ja työhyvinvointia, osaamista, työn tuloksellisuutta ja myönteistä asiakaskokemusta. Palvelujen suunnitelmaan on valittu kaupunkiyhteiset painopisteet, joiden tavoitteena on edistää yli organisaatiorajojen havaittuja haasteita tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymyksissä. Maahanmuuttajien kotoutumisen tukemisen tavoitteet ja onnistumisen mittarit on määritelty valtuuston hyväksymässä kaupungin kotouttamisohjelmassa.

1. Mitkä ovat mielestänne Yhdenvertainen Suomi -ohjelman kolme keskeisintä tavoitetta, joihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota?

Yhdenvertainen Suomi -ohjelman keskeisimmät tavoitteet, joihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota ovat "tunnistetaan ja puretaan yhteiskunnan eriarvoistuvia rakenteita", "edistetään suomalaisen työelämän monimuotoisuutta ja syrjimättömyyttä" ja "kasvatetaan tietoisuutta rasismista ja sen eri muodoista".

Yhteiskunta muuttuu sekä tasa-arvo-, yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys edistyy, kun tietoisuus lisääntyy ja asenteet muuttuvat. Ratkaisevan tärkeää on, että organisaatio on omissa arvoissaan ja tavoitteissaan nostanut nämä asiat esiin, johto on niihin sitoutunut, ja sekä henkilöstö että asukkaat ovat näistä tietoisia. Valtuustokauden strategia, Espoo-tarina, on tähän hyvä työkalu. Tärkeimpiä toimenpiteitä näiden tavoitteiden edistämiseksi organisaatioissa ovat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat, kotouttamisohjelma, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmat ja niissä asetettujen toimenpiteiden systemaattinen toteuttaminen ja seuranta.

Muita toimenpiteitä ovat tietoisuuden ja tiedon lisääminen koulutuksen kautta ja monimuotoisuuden johtaminen. Koulutuksilla lisätään henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyvykkyyttä varmistamalla, että kaikilla on tietoa, taitoa ja työkaluja tunnistaa esimerkiksi eriarvoistavia rakenteita ja puuttua niiden tuottamaan syrjintään oman työnsä puitteissa. Espoossa johtamisen keskeiset tehtävät ja niihin liittyvät ohjeet on koottu oman suorituksen johtamisen ohjeistuksen, Suuntamon, alle. Myös tasa-arvon, yhdenvertaisuuden, syrjimättömyyden sekä monimuotoisuuden johtamisen tulee olla osa esihenkilöiden normaalia arkea ja perustyötä. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi jokaista prosessia tulee kehittää tästä näkökulmasta, jotta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus toteutuu. Yksi tällainen esimerkki on muun muassa anonyymi rekrytointi. Työnantaja-roolin lisäksi Espoon kaupunki edistää työelämän monimuotoisuutta ja syrjimättömyyttä työllisyyspalveluiden järjestäjänä.

2. Mitkä ohjelman toimenpiteistä ovat olleet erityisen hyödyllisiä?

9.8.2023

Ohjelman toimenpiteistä ovat olleet hyödyllisiä konkreettiset työkalut ja koulutukset. Sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävässä kaupungissa ymmärretään ihmisten ja heidän välistensä kohtaamisen arvo. Kysymykset, miten ihmiset kuuluvat yhteisöön, kokevat arvostusta ja heillä on mahdollisuuksia osallistua ja kehittyä, ovat keskeisiä. Käytännön teot ruohonjuuritasolla vievät yhteiskuntaa kohti yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä.

3. Mitä muita asioita haluatte nostaa esille yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi suomalaisessa yhteiskunnassa?

Kunta- ja julkisella sektorilla tulisi kiinnittää huomiota turhan byrokratian vähentämiseen kuntalaisten palveluiden turvaamiseksi ja monimuotoisuuden edistämiseksi. Yhtenä esimerkkinä tästä voi olla mm. kelpoisuus- ja kielitaitovaatimusten uudelleenarviointi/ madaltaminen.

Myös vieraskielisten osaamisen kehittäminen on tärkeää. Mikäli aikuiskoulutuksen resurssia leikataan, tämä joukko jää vaille mahdollisuutta koulutukseen, joka parantaisi sen asemia työmarkkinoilla ja johtaisi työllistymiseen. Vieraskielisten työllistymisen esteiden tunnistamisessa ja toimenpiteiden valmistelussa on keskeistä huomioida työnantajien näkemykset ja työmarkkinoiden tarpeet sekä hyödyntää oppilaitosten ja korkeakoulujen osaamista ulkomaalaistaustaisten työnhakijoiden osaamisen kehittämisessä.

Asuinalueiden eriytymisen ehkäiseminen on tärkeää. Kuntien tulee huolehtia asunto- ja palvelutarjonnan avulla siitä, että eri taustaisilla ihmisillä on mahdollisuus valita asuinympäristönsä.

Olennaista on luoda edellytyksiä, vahvistaa osallisuutta ja yhdenvertaisuutta sekä huolehtia eri vähemmistöryhmien äänen kuulumisesta. Inklusioajattelu kuuluu kaikkeen työhön ja on tekemisen ja toiminnan ydintä kaupungissa sekä demokratian toteutumisen tukemisessa kaupungissa ja suomalaisessa yhteiskunnassa.

Espoon kaupunki
Y-tunnus 0101263–6

Käyntiosoite: Virastopiha 2C
Postiosoite: PL 12, 02070 ESPOON KAUPUNKI
Puh. 046 8773176, henkilöstöjohtaja Jutta Takala
etunimi.sukunimi@espoo.fi